

Kako bi ministristvo Stanka Stepišnika kaznovalo »poslovno nepošteno osebo«

M MONIKA WEISS
monika.weiss@finance.si

Vlada bo predvidoma še ta teden sprejela nove popravke zakona o gospodarskih družbah (ZGD). Z njimi želi gospodarsko ministristvo popraviti zplete, ki jih v praksi od maja povzročata »protitajkunska« novela ZGD. Povzemamo, kako si ministristvo predstavlja »bolj učinkovito kaznovanje poslovno nepoštenih oseb«.

Najprej obudimo spomin. Od maja letos, ko je bila po poldrugem letu končana ustavna presoja ZGD-IE, veljajo strožja pravila, katerim osebam se za deset let prepoveduje ustanovitev espeja ali podjetja oziroma ne smejo pridobiti statusa družbenika. Po prenovljenem zdaj veljavnem členu 10a ZGD prepoved velja za osebo:

1. ki je bila **pravnomočno obsojena na zaporno kazen** zaradi kaznivega dejanja zoper gospodarstvo, zoper delovno razmerje in socialno varnost;

2. za katero je bila s pravnomočno sodbo **ugotovljena odgovornost zaradi spregleda pravne osebnosti**;

3. ki je predlogu za vpis v register **priložila neresnično izjavo** o tem, da imajo vse družbe, v katerih ima več kot 25-odstotni delež, poravnane vse zapadle davke in druge obvezne datavte;

4. ki je bila kot več kot 25-odstotni družbenik ali član poslovodstva ali nadzornik družbe, ki je delovala v nasprotju z ustavo, prisilnimi predpisi ali z moralnimi načeli.

Hkrati s temi določili ZGD sodiščem od maja v členu 10b

nalaga, da posameznikom, ki so bili člani poslovodstva ali nadzora družbe, nad katero je bil začel postopek zaradi insolventnosti ali prisilnega prenehanja, po uradni dolžnosti odvzamejo pooblastila za vodenje poslov oziroma jih odpokličejo z nadzorniških položajev.

Zdaj težave v praksi

A že takoj po majski uveljavitvi teh novih določil ZGD – poslanci so jih sprejeli kot del protitajkunske bitke – so začeli na težave pri izvajanju opozarjati tudi sodišča in Agencija RS za javnopravne evidence in storitve (AJPES). Sodišča so namreč registrski organ za podjetja, AJPES pa za samostojne podjetnike.

Opozarjali so: izvajanje člena 10b zaradi nedorečenosti pravil postopka ni možno. Nekaterih zahtevanih preveritev po členu 10a se v praksi ne da izvajati, ker ni evidenc, preveritve, ki se izvajajo, pa so podaljšale registracijske postopke. Povprečen čas vpisa samostojnih podjetnikov v register se je podaljšal s 3,6 ure na 1,9 dneva, pri deoobjih pa se je čas podaljšal z 2,4 na 7,6 dneva. Hkrati se je denimo na ljubljanskem okrožnem sodišču dnevno število neresnih registracijskih zadev povečalo s povprečno 175 na 350.

Hkrati so se pojavile dileme, ali je res ustrezna izenačena huda sankcija – desetletna prepoved ustanovitve espeja ali podjetja – za nekoga, ki je obsojen storilec kaznivega dejanja, in za nekoga, ki izjavlja, da je davke plačal, pa jih ni. AJPES je denimo neresnične izjave »našle« pri 22 podjetnikih ali kar **pri 15,7 odstotka vseh**, kate-

rih nekdanje poslovanje je preverjal – in jim je zavrnil vpise.

Tri omejitve po novem

In kakšne popravke ZGD zdaj vladi predlaga gospodarsko ministristvo in bodo po nujnem postopku sprejeti v DZ?

1. V celoti naj se črta člen 10b.
2. Pri ustanavljanju podjetij in espejev (člen 10a) predlaga uvedbo treh omejitev, zaradi katerih oseba največ pet let (ne več deset) ne bi mogla ustanoviti espeja, deoobja, dedeja ali pridobiti statusa družbenika. In sicer:

1. Oseba, ki je bila v Republiki Sloveniji pravnomočno obsojena na kazen zopora zaradi kaznivega dejanja zoper gospodarstvo, delovno razmerje, socialno varnost, pravni promet, premoženje, okolje, prostor in naravne dobrine.

(NE)REŠITEV: Tak predlog širi nabor kaznivih dejanj in krajša čas omejitve; oseba ne bi smela ustanoviti podjetja največ pet let od pravnomočne sodbe ali manj, če se obdobja prej izbriše iz kazenske evidence. Ker je predlog omejen le na obsojene v Sloveniji, se (brez prave rešitve) tudi »izogne« zdajšnji dilemi, kako preverjati tujce. Kazenska evidenca, ki jo vodi pravosodno ministristvo, namreč vsebuje le seznam v Sloveniji pravnomočno obsojenih oseb in seznam državljanov Slovenije, ki so bili pravnomočno obsojeni v tujini. Zato so AJPES in sodišča imeli težavo, kako preverjati tujce. Hkrati so tujci pri registraciji dolžni dati le davčno številko, po kazenski evidenci pa se išče z EMŠO-številko.

2. Oseba, ki je objavljena na seznamu davčnih

neplačnikov in nepredlagatelj ev obračunov.

3. Oseba, ki je več kot 3.25-odstotna lastnica družbe, ki je objavljena na omenjenem seznamu. Obe omejitvi trajata le do poravnave dolga.

SPREMEMBA: Preverbe, ali je nekdo na seznamu, ki ga mesečno objavlja davčna in carinska uprava, bi se po predlogu ministristva izvajale samodejno na državnem portalu za podjetja e-VEM. Uvedena bi bila neposredna e-izmenjava podatkov med vsemi registri, kar pa zahteva čas.

TEŽAVA: Po predlogu bi Klirinško-depotna družba (KDD) dnevno in brezplačno AJPES posredovala podatke o lastništvu delnic, AJPES bi nato pripravil podatke o osebah, ki so (ne)posredno imetniki deležev. A tu so verjetni zapleti; v KDD niso zajete vse družbe, podatki niso ažurni, hkrati fiduciarni računi ne razkrivajo dejanskih delničarjev. Predlog zakona navaja podatek, da od 850 delniških družb nima delnic vpisanih v KDD 230 družb, le 483 družb ima podatek o številu delnic, ki je vpisan pri KDD, skladen s podatki sodnega/poslovnega registra.

Dokazila o naslovu

Predlog ZGD določa tudi, da bodo morali notarji odkloniti sestavo notarskega zapisa o prenosu poslovnega deleža, če je bila oseba zaprta zaradi dejanj, naštetih v členu 10a.

Zaradi zlorab pri vpisu ene ali več družb na naslovu brez dovoljenja ali vednosti lastnika objekta bo moral prijavitelj po novem priložiti dovoljenje osebe lastnika.

Page: 8

Reach: 57000

Country: SLOVENIA

Size: 474 cm2

2 / 2

**Petletna omejitev ustanavljanja
espejev in podjetij bi po novem
veljala le za osebe, ki so bile
pravnomočno obsojene zaradi
določenih kaznivih dejanj.**

**Gorazd Podbevšek, RMG
in Združenje nadzornikov
Slovenije:**

**»Predlog ZGD je dober
korak k sanaciji
nevzdržnega položaja.
Razveljavitev člena 10b
je nujna in edina prava
rešitev.«**

10

**let po veljavnem ZGD ne
sme ustanoviti s. p. ali
podjetja oseba, ki je dala
registrskemu organu
neresnične izjave.**

15,7

**odstotka podjetnikov,
ki jih je AJPES preveril,
je ob registraciji dalo
neresnične izjave.**